

ЈОКО ДРАГОЈЛОВИЋ*
МИЛОВАН ЈОВАНОВИЋ
Правни факултет за привреду и
правосуђе
Нови Сад

УДК 314.14 (4):351.78
Монографска студија
Примљен: 15.05.2016
Одобрен: 28.05.2016
Страна: 61-70

МИГРАНТСКА КРИЗА – БЕЗБЕДНОСНИ ИЗАЗОВИ, РИЗИЦИ И ПРЕТЊЕ

Сажетак: Предмет анализе овог рада су актуелни безбедносни изазови, ризици и претње који су настали услед велике мигрантске кризе са којом се суочава Европа. Наиме, Европа се у последње време суочава са великим бројем миграната који су свој пут кренули од Блиског истока и Африке ка земљама Европске уније.

Циљ рада је да укаже на актуелне безбедносне ризике и проблеме са којима се суочавају државе које се налазе на мигрантској рути. Поједине државе Европе различито реагују по питању мигрантске кризе и различито се односе према избеглицама. У том смислу, поједине државе као што је нпр. Немачка примила је велики број избеглица, Србија је држава која је мигрантима пружила несметан пролазак на путу до њиховог крајњег одређишта, Мађарска и Словенија су државе које су подигле зидове на границама и поставиле бодљикаву жицу како би забраниле и спречиле улазак миграната, (иако нису државе које су мигрантима крајње одређиште), док су Пољска и Чешка државе које су одбиле да приме одређени број миграната који је представљао квоту коју оне морају да приме након састанка челника Европске уније.

Кључне речи: мигрантска криза, Европа, безбедносни изазови, ризици и претње

Увод

Рат у Сирији почео је 2011. године, да би своју ескалацију доживео у последње две године. Све то, навело је велики број људи да уточиште, сигурност и безбедност потраже у некој другој држави. У том смислу, током 2015. године, а посебно током почетка 2016. године Европа се суочава са великим бројем избеглица који су напустили своју државу и са Блиског истока кренули ка Европи у потрази за бољим условима за живот.

Велики број миграната, чини се да је у великој мери изненадио Европу и различите државе Европе, које ова појава погађа. Наиме, јасно је да нису све државе подједнако оптерећене и угрожене мигрантском кризом. У том смислу, неке су само државе транзита, као што је и наша држава, где мигранти немају

* jdragojlovic@pravni-fakultet.info

намеру да се задржавају, док су друге, као нпр. Немачка, Аустрија, Шведска и Данска крајње одредиште. Управо из различитих улога појединих држава Европе током мигрантске кризе, различити су и њихови одговори на насталу ситуацију. Другим речима, мигрантска криза не утиче на све државе подједнако, па самим тим, државе и различито реагују. Поједине државе као што су Мађарска, Хрватска и Словенија су на својим границама подигли зидове и забраниле улазак избеглица, док су Пољска, Словачка и Чешка одбиле да прихвате одређени број миграната.

Појава све већег броја миграната у Европи, као и различити и нејединствени ставови држава, које су погођене мигрантском кризом, по питању прихватања избеглица, свакако представља велики изазов за Европу. Чини се да је Европска унија пред великим изазовом јер се сада крши и једно од њених основних начела, а то је отвореност граница. Такође, ако се овоме додају и последњи терористички напади у Паризу и Бриселу који се повезују са мигрантима из Сирије, Авганистана и Јемена, сложеност ситуације се може додатно сагледати. После тих терористичких напада, готово ни једна држава Европе не жели избеглице унутар својих граница.

Као што можемо видети, велики број избеглица са којима се суочавају европске државе са собом носи и велики број безбедносних изазова, ризика и претњи, те стога, поштујући пропозиције једног научног рада, ми ћемо у наставку рада покушати да укажемо на безбедносне изазове, ризике и претње које настају услед ове појаве.

Кратак осврт на појам безбедности

Појам безбедности је кроз историју имао различито поимање од првих видова људског организовања па до савремених држава. У том смислу, најстарији облик друштвеног уређења представља првобитна заједница која се одликује заједничком производњом и подједнаком расподелом онога што се прибави (скупи). Она је трајала од појаве човека па све док је човек стварао онолико колико му је потребно за опстанак. Тај опстанак представља један од темеља преживљавања односно зачетака безбедности.¹ Овде се, јасно је безбедност искључиво може посматрати са аспекта физичке безбедности, односно не угрожавања физичког интегритета.

Данас се под безбедношћу поред физичке безбедности подразумева и социјална, економска, правна, здравствена, безбедност животне средине и слично. Дакле, све друштвене групе, од првобитне заједнице па до данас предузимале су активности које су имале за циљ очување одређеног нивоа безбедности, јер безбедност представља услов опстанка самог друштва.² Безбедност као једна од основних функција у уређеним заједницама, без обзира на то да

¹ Јоко Драгојловић, Ненад Бингулац, Безбедност као атрибут и функција савременог полиса, *Култура полиса*, вол. 11, бр. 24, 2014, стр. 131.

² Јоко Драгојловић, Младен Ђеранић, Потребне за безбедношћу и сигурношћу у хијерархији људских потреба, *Култура полиса*, вол. 12, бр. 28, 2014, стр. 292.

ли је реч о појединцу, друштвеној групи, региону, држави, увек је повезано са жељом да се обезбеде суштинске вредности и стања која су за све њих од суштинског значаја.³

Израз безбедност потиче од латинске речи *securitas* што значи безбедност, одсуство опасности, сигурност.

Безбедност је стање које се може дефинисати као одсуство неког вида угрожавања, али и присуство правде, морала и културе.⁴ Безбедност је потребно схватити као услов опстанка и развоја друштва, јер она сама по себи ништа не ствара већ само омогућава.⁵

По модерном схватању безбедности, интегралну (свеобухватну, целовиту) безбедност можемо да групишемо на унутрашњу и међународну безбедност. У оквиру унутрашње безбедности разликујемо индивидуалну, социјеталну (друштвену) и националну, док код међународне безбедности можемо да разликујемо регионалну, глобалну, заједничку, колективну и кооперативну безбедност.⁶

Поглед уназад на безбедносне изазове у Европи

Безбедносни изазови, ризици и претње током историје у Европи су били различити. Све до завршетка другог светског рата угрожавање безбедности се углавном манифестовало кроз различита ратна дешавања. Након Другог светског рата питање безбедности у Европи постаје све актуелније и оснива се велики број међународних организације чији је основни циљ очување мира и безбедности. Тадашња основна идеја постизања тј. поновног успостављања безбедности искључиво се заснивала на умањивању међудржавних тензија које су настале између совјетског и америчког блока током периода хладног рата. Као једно од решења је било потписивање Хелсиншког завршног акта 1975. године, а основна идеја за смањење постојећих међудржавних безбедносних тензија заснивала се у најави већих војних маневара чиме, се желело постићи смањење ризика од нових ратних сукоба услед мирнодопских премештања војних формација и одржавања њихове спремности.⁷

Стварањем Европске уније, распадом СССР-а и значајним јачањем САД-а, безбедносне околности у Европи су се промениле и то у смислу да од средине деведесетих година ратно угрожавање безбедности на простору Европе, ако

³ Зоран Павловић, Ненад Аврамовић, У трагању за правним и институционалним концептом националне безбедности Републике Србије, *Војно дело*, вол. 66, бр. 1/2014, 2014, стр. 145.

⁴ Љубомир Стајић, *Основи система безбедности-са основама истраживања безбедносних појава*, Правни факултет, Нови Сад, 2008, стр. 23.

⁵ *Ibid.*

⁶ Радослав Гађиновић, Класификација безбедности, *Наука - безбедност - полиција*, год. 12, бр. 2-3, 2007, стр. 3-26.

⁷ Ненад Бингулац и Јоко Драгојловић, *Утицај војних маневара на питање безбедности у Европи са становишта ОЕБС-а*, Међународни тематски зборник „Четрдесет година од потписивања Хелсиншког завршног акта”, уредници Мина Зиројевић и Весна Ћорић, Институт за упоредно право, Београд, 2015, стр. 111.

се не узме у разматрање ратни распад СФРЈ, се не сматра за могуће, што никако не значи да не постоје многи безбедносни изазови унутар сваке државе.⁸

У последње време Европа као и све државе Европе суочавају се са различитим безбедносним изазовима. Наиме, као што смо и напоменули, током историје највећи безбедносни изазови који су погађали државе и становништво били су ратови и ратна дешавања, док је данас ситуација много другачија. Дакле, главни облици угрожавања безбедносни нису више ратови и ратна дешавања, већ различити облици криминала, односно организовани криминал и тероризам. У садашње време, организовани криминал не познаје границе држава и режима. Високософистициране, мреже добро организованих криминалних група, свих нација и боја, у интересу стицања великог профита, баве се разноврсним "уносним пословима", особито оним који се тичу трговине наркотицима, оружја и белог робља. Савремени криминалци "лутају" електронским мрежама, те уз помоћ високо развијених технологија "перу" огромне количине новца, интегришући га у легалне токове, чиме врше дестабилизацију и деградацију, економских, политичких и уопште друштвених система.⁹ Такође, поред организованог криминала, свакако и тероризам представља једну од главних безбедносних претњи. Ово нам потврђују и последња дешавања у Европи.

Терористички напади се врше из различитих побуда, те их је услед тога тешко предвидети и спречити. Такође, у свету се појављује све већи број терористичких организације, које настају из различитих побуда, идеологија и циљева. Све ово додатно отежава борбу против ове појаве. Када се терористички напади спроводе од већ познатих терористичких група, многе светске безбедносне службе имају теоријску могућност да спрече потенцијалне нападе услед присмотре или „пресецања“ комуникационих токова, док када је реч о појединцима или мањим групама које нису организационо повезане са већ познатим терористичким организацијама, онда је могућност спречавања и превентивног деловања сведена на минимум, или је потпуно искључена.¹⁰

За пример поменутог самосталног деловања може се навести напад Андерс Брејвика у Норвешкој, на острву Утоја, недалеко од Осла, 2011. године када је убијено 85 лица.¹¹ Управо због његовог самосталног деловања није било могуће начинити адекватне превентивне мере како би се спречио напад. Током истраге, утврђени су мотиви и начини прибављања средстава за извршење тог напада и та сазнања биће кориштена у даљој борби за успостављање већег нивоа безбедности. Пример, самосталног напада али организованог са већ познатом терористичком организацијом (из Чеченије) је напад на аеродром

⁸ Милован Јовановић, Ненад Бингулац, Тероризам као савремени безбедносни изазов, *Политичка ревија*, вол. 47, бр. 1/2016, 2016, стр. 31.

⁹ Жељко Бјелајац, *Организовани криминалитет vs Србија*, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад, 2008, стр. 9.

¹⁰ Милован Јовановић, Ненад Бингулац, *op. cit.* стр. 31.

¹¹ Andy Whelan and Martin Delgado, Burning with hatred... *The right-wing extremist who hated immigrants and multi-culturalism*, www.dailymail.co.uk/news/article-2017962/Anders-Behring-Breivik-Right-wing-extremist-hated-immigrants-multi-culturalism.html (22/04/2016)

Домодедово у Москви 2011. године када је погинуло 35, а ређено више од 130 лица.¹²

Дакле, као што можемо видети, основни циљ терориста приликом извођења терористичког напада јесте ширење страха и панике, кроз убијање и рањавање цивилног становништа, а све то да би се пренела порука и указало на захтеве које терористичке организације стављају пред владу одређене државе или међународне организације.

Међутим, поред напред изнетог, безбедносне изазове представљају и разни облици класичног криминала (разбојништва, крађе, убиства и др), високо-технолошког криминала, али и разни облици организованог криминала¹³, почевши од криминала белог оковратника, трговине људима и др.¹⁴

Мигрантска криза – безбедносни изазови, ризици и претње

Како је безбедност једна од основних људских потреба уз њу неодвојиво иде и унапређење вредности појединца, нација, а самим тим и афирмација глобалних вредности које морају несметано да се развијају, испољавају и унапређују.¹⁵ Међутим, како се у последњих неколико месеци Европа суочава са великом избегличком кризом, у великој мери је и осећај сигурности и безбедности, у државама које се погођене мигрантском кризом, смањен. Другим речима, миграциона криза са собом повлачи и одређене безбедносне реперкусије.

Између четири и пет милиона миграната сваке године уђе у неку туђу државу, а при том број нелегалних прелазака границе варира између 30% и 50%.¹⁶ Оне са собом неминовно доносе и повећање опасности по домаће становништво од заразних болести, криминала и тероризма.¹⁷ Дакле, велики број миграната свакако за собом повлачи безбедносне изазове ризике и претње у различитим животним сферама. Сходно томе безбедносни изазови услед мигрантске кризе могу се сагледати кроз политичку, економску, друштвену, као и културну сигурност државе и њеног становништва.

¹² Види више у: Телеграф, Најстрашнији терористички напади у Европи, <http://www.telegraf.rs/vesti/1382333-tekle-su-reke-krvi-ovo-su-najstrasniji-teroristicki-napadi-u-evropi-video> (22/04/2016)

¹³ Више о организованом криминалитету у: Жељко Бјелајац, *Организовани криминалитет – империја зла*, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Нови Сад, 2013.; Милан Шкулић, *Организовани криминалитет*, ЈП Службени гласник, Београд, 2015.

¹⁴ Види више у: Nenad Bingulac *Modern slavery as a challenge to current security*, Archibald Reiss days – thematic conference proceedings, vol.2., Academy of criminalistic and police studies, 2014, pp.202.

¹⁵ Жељко Бјелајац, Јоко Драгојловић, Улога и значај ванкривичних субјеката у савременој политици сузбијања криминалитета, *Политичка ревија*, вол. 47, бр. 1/2016, 2016, стр. 41.

¹⁶ UN, Key trends in international migration, Expert Group Meeting on The Post 2015 Era: Implication for the Global Research Agenda on Population Development, New York, 10 April 2015.

¹⁷ Драган Симеуновић, Миграције као узрок политичких аномалија у Европи, *Журнал за криминалистику и право*, вол. 19, бр. 3/2015, 2015, стр. 6.

Како су услед мигрантске кризе одређене државе подигле зидове на границама и поставиле бодљикаву жицу, те тим угрозиле и један од основних постулата Европске уније, у одређеној мери можемо сагледати и угрожавања политичке сигурности услед мигрантске кризе. Наиме, мигрантска криза представља велики изазов за Европску унију. Након неприхватљиво дугог периода збуњености, у којем су неке чланице радиле шта су и како су хтеле у погледу мигрантске кризе, све државе чланице Уније су тек 23. септембра одржале први самит о миграцијама, и то самит неформалне природе.¹⁸ Све ово доказује да мигрантска криза утиче и на политичку стабилност и безбедност појединих држава у Европи. Такође, сукоб који је настао између Србије и Хрватске по питању затварања граница, представља још један вид угрожавања политичке сигурности држава које мигрантска криза погађа и захлађења односа између две државе.

Поред тога, мигрантску кризу можемо сагледати и кроз претњу животном стилу и култури државе пријема. Осим тога што се мигранти везују за чињеницу да доприносе порасту криминала и осталих друштвених проблема, илегални мигранти понекад се описују као економски мигранти који траже азил како би искористили државне социјалне погодности или како би преотели посао локалном становништву (економска сигурност).¹⁹ Јасно је да је највећи број избеглица са Блиског истока у бегу од рата и у потрази за бољим условима живота. То свакако потврђује и чињеница да се они углавном не задржавају у сиромашнијим и слабије развијеним државама, већ настоје да дођу до Немачке као државе која представља можда и највећу економску силу у Европи и државу са великом социјалном помоћи. Такође, избеглице настоје да дођу и до Данске, Аустрије и осталих држава Европе које су познате по ниској стопи незапослености и добрим социјалним програмима. Стога, поједине државе Европе и њени становници долазак великог броја избеглица посматрају са аспекта економске сигурности и безбедности. Свесни су да је долазак великог броја избеглица у њиховој држави и прилика послодавцима за ангажовањем јефтине радне снаге. То за њих свакако представља и мању могућност за запошљавањем као и мање плаћен посао.

Коначно, долазак миграната из исте етничке или верске групе може се сматрати узроком промене у расној структури државе и слабљења њеног културног идентитета.²⁰ Наиме, јасно је да је велики број миграната муслиманске вероисповести, што када је реч о Европи и европском становништву, може довести до одређених културолошких промена. Међутим и поред тих демографских, а самим тим и културолошких промена, Европа свакако стрепи и од исламистичког тероризма.²¹ Последњих година у терористичким нападима

¹⁸ Драган Симеуновић, *op. cit.* стр. 4.

¹⁹ Синиша Таталовић, Дарио Малнар, Сигурносни аспекти избјегличке кризе, *Политичке анализе*, вол. 6, бр. 3, 2015. Стр. 24-25.

²⁰ Collins, A. *Contemporary Security Studies*. New York i Oxford: Oxford University Press, 2007, p. 118; цитирано према: Синиша Таталовић, Дарио Малнар, *op. cit.* стр. 25.

²¹ Више у: Жељко Бјелајац, Исламска држава: између мита и стварности, *Међународни проблеми*, вол. 68, бр. 1/2016, 2016, стр. 54-71.

доминира религијски фактор и то највише исламски, а као циљ се препознаје да се кроз верско насиље жели остварити панисламистички циљеви. На западу терористи су мотивисани одређеним националним циљевима и интересима, док у исламским земљама тероризам је додатно мотивисан и исламском идеологијом која се манифестује наднационално. Такође, последњих година сведоци смо честих безбедносних притисака на потенцијалне мете од могућих терористичких напада.²² Управо ови облици безбедносних изазова последњих месеци у знатној мери доводе у питање управо ниво постигнуте безбедности у европским земљама, услед чега се истовремено намеће питање да ли постојећи механизми заштите почевши од законодавних регулатива па преко физичких и безбедносних мера, могу да представљају довољну заштиту.

Са доласком великог броја миграната из земаља у којима се воде грађански ратови и у којима су ситуиране разне терористичке групације расте ризик од тероризма у земљама кроз које мигранти пролазе, а нарочито у оним у којима се задржавају. Правило је да што се дуже задржавају и ризик бива већи, а највећи је у оним земљама у којима трајно остају, поготову уколико те земље попут Француске учествују у бомбардовању или у неком другом типу војних операција у земљама из којих мигранти стижу.²³

Поједини подаци указују да је са мигрантима у Европу ушло и више хиљада терориста (неки извори наводе да се ради о 4000 терориста). У случају да су указани подаци тачни, Европа се сусреће са до сада невиђеним безбедносним изазовом, који се неће моћи лако превазићи.

Уважавајући претходно изнето, ваља напоменути да последњих година број терористичких напада у земљама Европе (а највише у земљама Европске уније) је у сталном порасту. То нам сведоче и напади који су се десили у последњих неколико месеци у Француској и Бриселу, а који се везују са мигрантску кризу.

Закључак

Дакле, као што смо видели, државе Европе различито реагују по питању мигрантске кризе и различито се односе према избеглицама. У том смислу, поједине државе као што је нпр. Немачка примила је велики број избеглица, Србија је држава која је мигрантима пружила несметан пролазак на путу до њиховог крајњег одредишта, Мађарска и Словенија су државе које су подигле зидове на границама и поставиле бодљикаву жицу како би забраниле и спречиле улазак миграната, док су Пољска и Чешка државе које су одбиле да приме одређени број миграната који је представљао квоту коју оне треба да приме, након састанка челника Европске уније.

Дакле, као што можемо видети, државе Европе, па и државе Европске уније предузимају различите мере по питању миграната. Такође велики број

²² Мина Зиројевић, Жељко Бјелајац, Блиско источни тероризам и религија у савременом полису, *Култура полиса*, вол. 10, бр. 22, 2013, стр. 193-207.

²³ Драган Симеуновић, *op. cit.* стр. 8-9.

миграната поред политичких безбедносних изазова пред Европу поставља и изазове који се огледају у економској, културолошкој као и у друштвеној свери која се, пре свега, огледа у порасту криминалитета, посебно тероризма.

Последњих месеци, услед мигрантске кризе са којом се суочавају земље Европе, поједини подаци указују да је око милион миграната поднело захтев за азил. Највећи број миграната је у Европу дошао поморским путем док је знатно мањи број дошао копном. У расцепу између прокламованих европских вредности са једне стране и безбедносне угрожености и несигурности са друге, начињени су хумани кораци који су имали нехумане последице, при чему се мисли на већ извршене терористичке нападе, али и на могућност нових, као и на остале безбедносне ризике који иде у корак са избегличком кризом. Услед тога, неопходно је све више радити на превенцији и покушати што је могуће у већој мери смањити евентуалне последице. Ту се пре свега мисли на превентивно деловање у смислу спречавања терористичких напада, јер они свакако имају највеће последице.

У том смислу, прва превентивна мера би била регистрација миграна приликом уласка у сваку земљу, где се од држава очекује да покушају да идентификују потенцијалног терористу. На тај начин се може формирати обједињена база података о тим лицима, али и уједино њихова провера да ли су већ регистровани као чланови терористичких организација. Такође на овај начин, али искључиво ако се регистрација ради у свакој транзитној земљи и наравно у земљи дестинације, може се пратити кретање миграната и потенцијалних терориста међу њима, у смислу да ли је мигрант након (регистрације и) уласка у земљу из ње и изашао. Оно не представља довољно средство за успостављање безбедности, али представља одређени вид превентивног деловања. Свакако, много већи проблеми ће бити у земљама дестинације јер након асимилације, питање је да ли ће се моћи пратити њихово кретање и да ли ће се моћи на време предузети неке од безбедносних мера, а да се притом не нарушавају загарантована људска права, као једног од основних постулата модерне Европе.

Литература:

1. Bingulac, N., Dragojlović, J., (2015). *Uticaј vojnih manevara na pitanje bezbednosti u Evropi sa stanovišta OEBS-a*, Међународни тематски зборник „Четрдесет година од потписивања Хелсиншког завршног акта”, уредници Мина Зиројевић и Весна Ћорић, Институт за упоредно право, Београд, стр. 109-124.
2. Bjelajac, Ž., (2008). *Organizovani kriminalitet vs Srbija*, Правни факултет за привреду и правосуђе, Нови Сад.
3. Bjelajac, Ž., (2013), *Organizovani kriminalitet – imperija zla*, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Нови Сад.
4. Bjelajac Ž., (2016). *Islamska država: između mita i stvarnosti*, *Међународни проблеми*, vol. 68, br. 1/2016, str. 54-71.
5. Bjelajac, Ž., Dragojlović, J., (2016). *Uloga i značaj vankrivičnih subjekata u savremenoj politici suzbijanja kriminaliteta*, *Политичка ревија*, vol. 47, br. 1/2016, str. 39-54.

6. Gaćinović, R., (2007). Klasifikacija bezbednosti, *Nauka - bezbednost - policija*, god. 12, br. 2-3, str. 3-26.
7. Dragojlović, J., Bingulac, N., (2014). Bezbednost kao atribut i funkcija savremenog polisa, *Kultura polisa*, vol. 11, br. 24, str. 129-142.
8. Dragojlović, J., Čeranić, M., (2014). Potrebe za bezbednošću i sigurnošću u hijerarhiji ljudskih potreba, *Kultura polisa*, vol. 12, br. 28, str. 291-300.
9. Zirojević M., Bjelajac, Ž., (2013). Blisko istočni terorizam i religija u savremenom polisu, *Kultura polisa*, vol. 10, br. 22, str. 193-207.
10. Jovanović M., Bingulac, N., (2016). Terorizam kao savremeni bezbednosni izazov, *Politička revija*, vol. 47, br. 1/2016, str. 25-38.
11. Pavlović, Z., Avramović, N., (2014). U traganju za pravnim i institucionalnim konceptom nacionalne bezbednosti Republike Srbije, *Vojno delo*, vol. 66, br. 1/2014, str. 145-159.
12. Simeunović, D., (2015). Migracije kao uzrok političkih anomalija u Evropi, *Žurnal za kriminalistiku i pravo*, vol. 19, br. 3/2015, str. 1-18.
13. Stajić, Lj., (2008). *Osnovi sistema bezbednosti-sa osnovama istraživanja bezbednosnih pojava*, Pravni fakultet, Novi Sad.
14. Tatalović, S., Malnar, D., (2015). Sigurnosni aspekti izbjegličke krize, *Političke analize*, vol. 6, br. 3, str. 24-25.
15. Telegraf, Najstrašnji teroristički napadi u Evropi, <http://www.telegraf.rs/vesti/1382333-tekle-su-reke-krvi-ovo-su-najstrasniji-teroristicki-napadi-u-evropi-video> (22/04/2016).
16. Škulić, M., (2015). *Organizovani kriminalitet*, JP Službeni glasnik, Beograd.
17. Andy Whelan and Martin Delgado, Burning with hatred... The right-wing extremist who hated immigrants and multi-culturalism, www.dailymail.co.uk/news/article-2017962/Anders-Behring-Breivik-Right-wing-extremist-hated-immigrants-multi-culturalism.html (22/04/2016).
18. Bingulac, N., (2015), *Modern slavery as a challenge to current security*, Archibald Reiss days – thematic conference proceedings, vol. 2., Academy of criminalistic and police studies, pp. 201-210.
19. Collins, A. (2007). *Contemporary Security Studies*, New York i Oxford: Oxford University Press.
20. UN, Key trends in international migration, Expert Group Meeting on The Post 2015 Era: Implication for the Global Research Agenda on Population Development, New York, 10 April 2015.

MIGRANT CRISIS – SECURITY CHALLENGES, RISKS AND THREATS

Summary: The subject of analysis in this paper is the current security challenges, risks and threats arising from the large migrant crisis that Europe is facing. Namely, Europe has recently been faced with a large number of migrants who have started their way from the Middle East and Africa to the EU.

The aim of this paper is to highlight the current security risks and problems faced by countries on the migratory route. Some European countries react differently in terms of migrant crisis and they take different stands towards the refugees. In this sense, some countries such as Germany received a large number of refugees, Serbia is a country which has offered migrants unimpeded passage on the way to their final destination, Hungary and Slovenia are the countries that have raised the walls at their borders and set up barbed wire to prohibit and

prevent the entry of migrants (although not the states of migrants' final destination), while Poland and the Czech Republic are states that have refused to accept a certain number of migrants, that represented the quota they must receive after meeting leaders of the European Union.

Key words: migrant crisis, Europe, security challenges, risks and threats